

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
EDUC-548	Κειμενογλωσσολογία	9
Προαπαιτούμενα	Τμήμα	Εξάμηνο
Κανένα	Παιδαγωγικών Σπουδών	Χειμερινό/Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος	Γνωστικό Πεδίο	Γλώσσα Διδασκαλίας
Επιλεγόμενο	Διδακτική της γλώσσας και της λογοτεχνίας	Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών	Διδάσκων	Έτος Σπουδών
2 ^{ος} Κύκλος		1 ^ο
Τρόπος Διδασκαλίας	Πρακτική Άσκηση	Συναπαιτούμενα
Προσωπική Επικοινωνία	N/A	Κανένα

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να:

- γνωρίσει σε βάθος τα διάφορα κειμενικά είδη, (κυρίως στην περιγραφή, την αφήγηση και την επιχειρηματολογία), ξεκινώντας από μια πρώτη κατηγοριοποίηση με βάση τα διαφοροποιητικά τους χαρακτηριστικά.
- Εντρυφήσει ειδικότερα στα επιστημονικά κείμενα και να κατανοήσουν τους μηχανισμούς λειτουργίας τους, τις συντακτικές και λεξιλογικές τους ιδιαιτερότητες.
- Μελετήσει τα είδη κειμένων, ενταγμένα στα διάφορα σχολικά πλαίσια.
- Δει τα πολυτροπικά κείμενα στη συγχρονική απαιτητική τους διάσταση και να τα αξιοποιήσει δυναμικά στο σχολικό μάθημα.
- Εξερευνήσει τους φανερούς και λανθάνοντες μηχανισμούς κατανόησης διαφόρων κειμένων, προσανατολισμένων κατά κύριο λόγο στη διδακτική πράξη.
- Προτείνει διδακτικά σενάρια.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Με το τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

1. κατανοούν και παράγουν διάφορα κειμενικά είδη και να μεταδίδουν αυτές τις πληροφορίες στους μαθητές.
2. Διακρίνουν τα διαφοροποιητικά στοιχεία ανάμεσα στον γραπτό και τον προφορικό λόγο.
3. Επισημαίνουν τους άξονες ανάλυσης των κειμένων, με έμφαση στη μακροδομή και τη μικροδομή τους.
4. Διαβλέπουν την προθετικότητα των δημιουργών κειμένων και να επεξεργάζονται τις βέλτιστες λύσεις για το επικοινωνιακό αποτέλεσμα, αξιοποιώντας τη συνοχή και

συνεκτικότητα.

5. Αποκωδικοποιούν το νόημα των πολυτροπικών κειμένων.
6. Εντοπίζουν τους μηχανισμούς παραγωγής διαφημιστικών κειμένων, κυρίως ως προς τα αλλοτριωτικά και παραπλανητικά μηνύματα που εμπεριέχουν.
7. Συνδέουν την παραγωγή κειμένων με τη σχολική πράξη.
8. Διαμορφώνουν διδακτικές προτάσεις με αξιοποίηση διαδικτυακών πηγών και επιμέρους ατομικών ερευνών.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- Κειμενικά είδη και εκπαίδευση.
- Σύνταξη κειμένων.
- Παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.
- Η δομή και η γλώσσα των επιστημονικών κειμενικών ειδών.
- Προσεγγίσεις στην καλλιέργεια των γλωσσικών μορφών του σχολικού γραμματισμού και των πολυγραμματισμών.
- Κείμενο και είδη κειμένων σε διάφορα σχολικά πλαίσια.
- Άξονες ανάλυσης κειμένων.
- Μικροδομή, μακροδομή, συνοχή, συνεκτικότητα και προθετικότητα.
- Η επικοινωνιακή προσέγγιση στην ελληνική πραγματικότητα.
- Η κοινωνικο-πολιτισμική οπτική.
- Δραστηριότητες, στρατηγικές και γνωστικές δεξιότητες.
- Προσεγγίσεις στην καλλιέργεια του οπτικού γραμματισμού στο σχολείο.
- Θεωρητικές προσεγγίσεις για την κατανόηση και παραγωγή πολυτροπικού κειμένου.
- Μοντέλα διδασκαλίας μεταγνωσιακών στρατηγικών κατανόησης.
- Διδακτικές προτάσεις για διάφορα κειμενικά είδη.
- Η γλώσσα της διαφήμισης.

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διάλεξη, Βιωματικά εργαστήρια, Ατομική και ομαδική εργασία, Ατομική καθοδήγηση, Ανάλυση μελετών περίπτωσης, Παρουσιάσεις από φοιτητές.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Διαμορφωτική αξιολόγηση-ανατροφοδότηση, Ατομική εργασία, Ομαδική εργασία- παρουσίαση, Τελική εξέταση.

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Τα κείμενα: τύποι και πρότυπα (μτφ. Γ. Παρίσης),	Adam, J.-M.,	Πατάκης	1999	9789603780120
Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων	Αρχάκης, Α.,	Πατάκης.	2005	9789601615790
Introduction to Text Linguistics	de Beaugrande, R. & W. Dressler,	Longman.	1981	9780582554856
Κείμενο και επικοινωνία.	Γεωργακοπούλου, Α. & Δ. Γούτσος	Ελληνικά Γράμματα.	1999	9789601642499
Language, Context and Text. Aspects of Language in a Social-Semiotic Perspective	Halliday, M.A.K. & R. Hasan,	Oxford University Press	1989	9780194371544
Η γλώσσα της διαφήμισης	Κουτσουλέλου - Μίχου Σταματία,	Gutenberg.	1997	9789600107395
Όψεις του ακαδημαϊκού λόγου	Κουτσουλέλου - Μίχου Σταματία,	Gutenberg.	2009	9789600112849
Η γλώσσα των επιστημονικών κειμένων	Λέκκα, Β.,	Ελληνικά Γράμματα.	2005	9789603332633
Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου	Ματσαγγούρας, Η.,	Γρηγόρης	2001	9789603332633
Γλωσσολογία και λογοτεχνία. Από την τεχνική στην τέχνη του λόγου.	Μπαμπινιώτης, Γ.,	Αθήνα.	1991	9789609104227